

HUR SKÖR ÄR DEN SVENSKA DEMOKRATIN?

ÄR DEMOKRATI EN ÖVERIDOLOGI?

Det öppna samhället

- STEN WIDMALM & THOMAS PERSSON, Uppsala universitet

UPPSALA
UNIVERSITET

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Vetenskapsrådet

**Myndigheten för
psykologiskt försvar**

Expertgruppen för
Studier i Offentlig ekonomi

Det öppna samhället

- Demokratin under stora påfrestningar – världen förändras
- Sverige förändras
- Hur ska det öppna samhället försvaras och bevaras?

Utgångspunkter, forskningsinriktning och strategier i projektet

- Hot: Främmande makt
- Hot: Extremister i Sverige
- Hot: Det inre hotet: Demokratiska normers svagheter
- Empiriska undersökningar: Kvalitativa & kvantitativa.
- Samverkan med SOM-institutet.

En allt viktigare fråga...

Herbert Tingsten
Demokrati som
överideologi

Frågan ställs på sin spets

- Global nedgång för demokratin
- Yttrandefriheten är särskilt hotad
- NATO-ansökan
- Påverkanskampanjer från Kina, Ryssland, Egypten, Turkiet och Iran
- Kriget i Ukraina
- Paludans demonstrationer
- Beslut av SÄPO
- Hur påverkas medborgarna?

DEMOKRATI

Jämställdhet

Miljö

Kriminalitet/våld

Pandemi

Ekonomi

Krim./våld

V.S

Ekonomi

▪
Demokrati

Jämställdhet

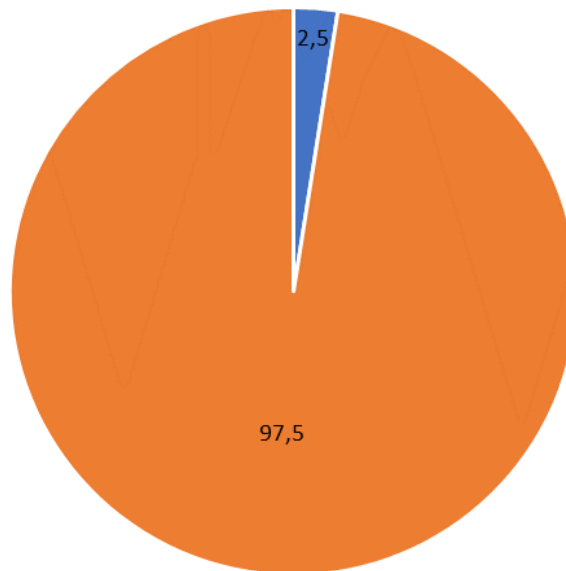
Miljö

Pandemi

Starkt stöd för yttrandefriheten...

Det är viktigt för mig att fritt få uttrycka mina åsikter

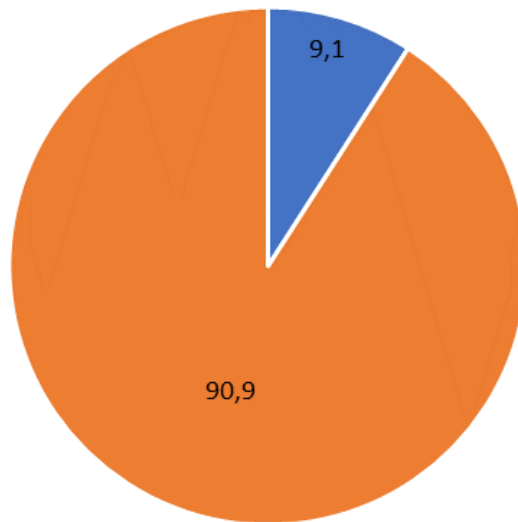

■ Instämmer inte ■ Instämmer

...och starkt stöd för demonstrations- och mötesfriheten

Det är viktigt för mig att fritt få röra mig i samhället, delta i sammankomster och i demonstrationer

■ Instämmer inte ■ Instämmer

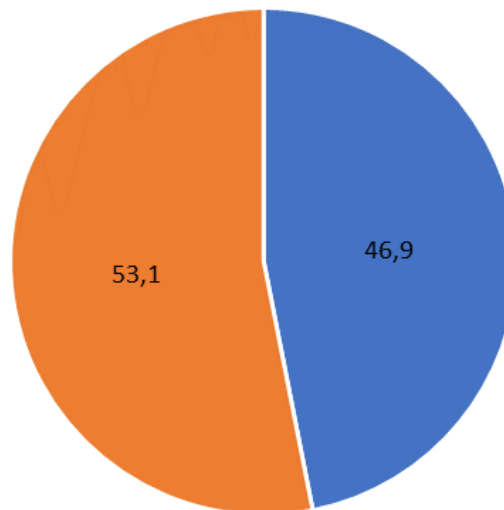

Men vad händer om vi
tvingas välja?

Frihet eller säkerhet?

De flesta anser att både frihet och säkerhet är viktigt, men om du tvingades välja mellan dem, skulle du då välja frihet eller säkerhet?

■ Frihet ■ Säkerhet

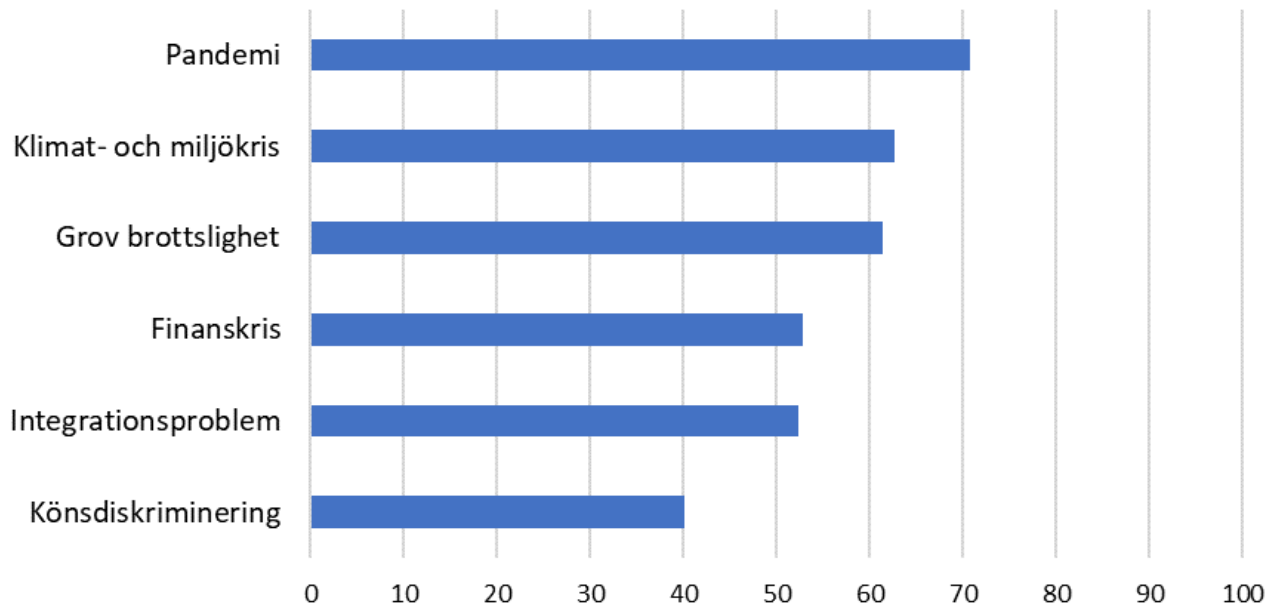

Ser medborgarna andra skäl till
att inskränka demokratin?

Ska demokratin kunna "pausas" för att lösa samhällsproblem?

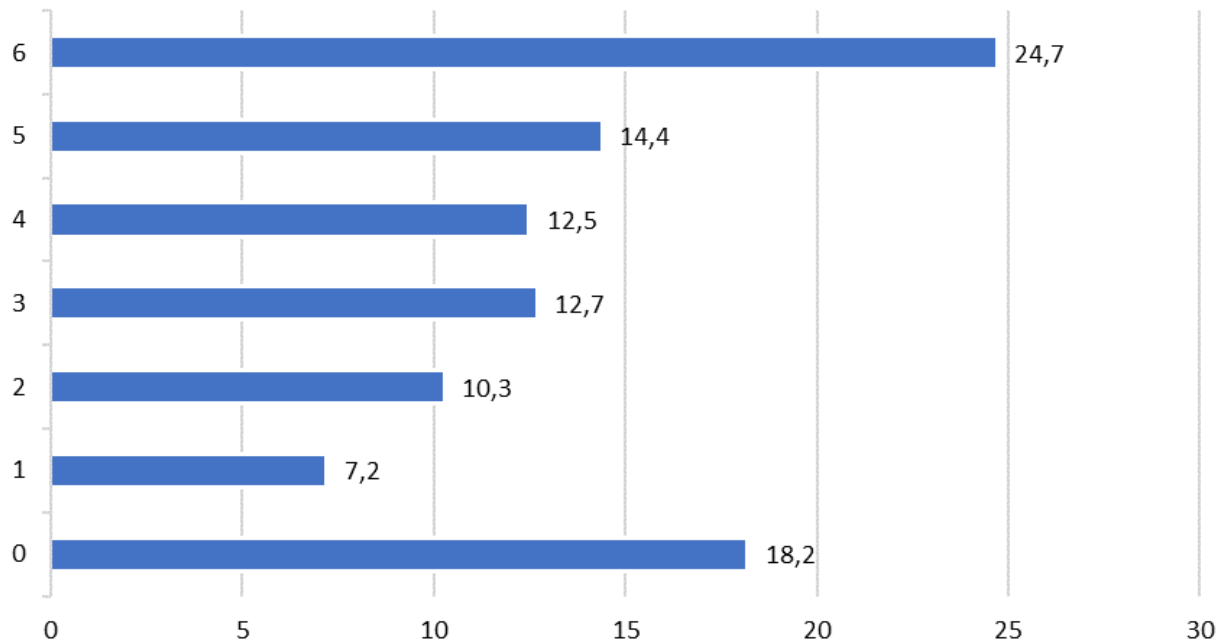
"Demokratin ska tillfälligt kunnas begränsas för att hantera?"
(Andel i procent som helt eller delvis instämmer i påståendet)

Hur många samhällsproblem kan lösas genom att pausa demokratin?

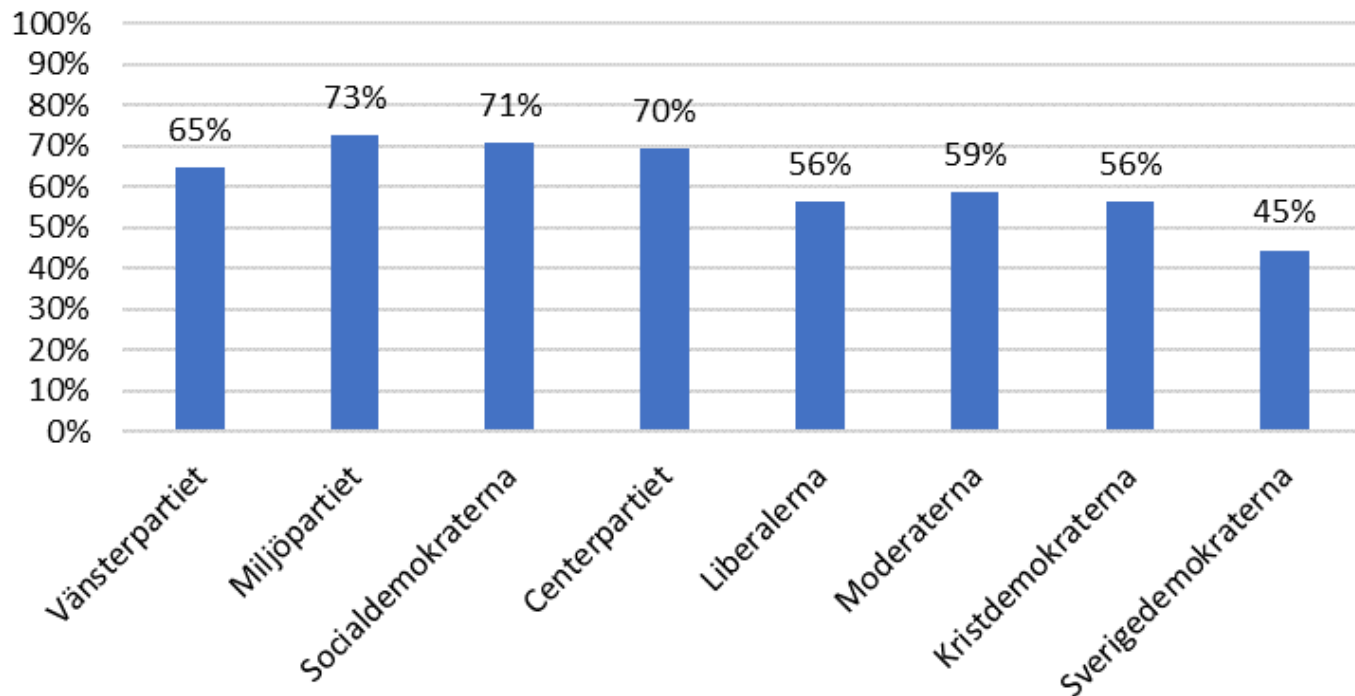
Andel i procent som instämmer i påståendet att
"Demokratin ska tillfälligt kunna begränsas" 0-6 gånger

Demokratin ska tillfälligt kunna begränsas för att hantera...

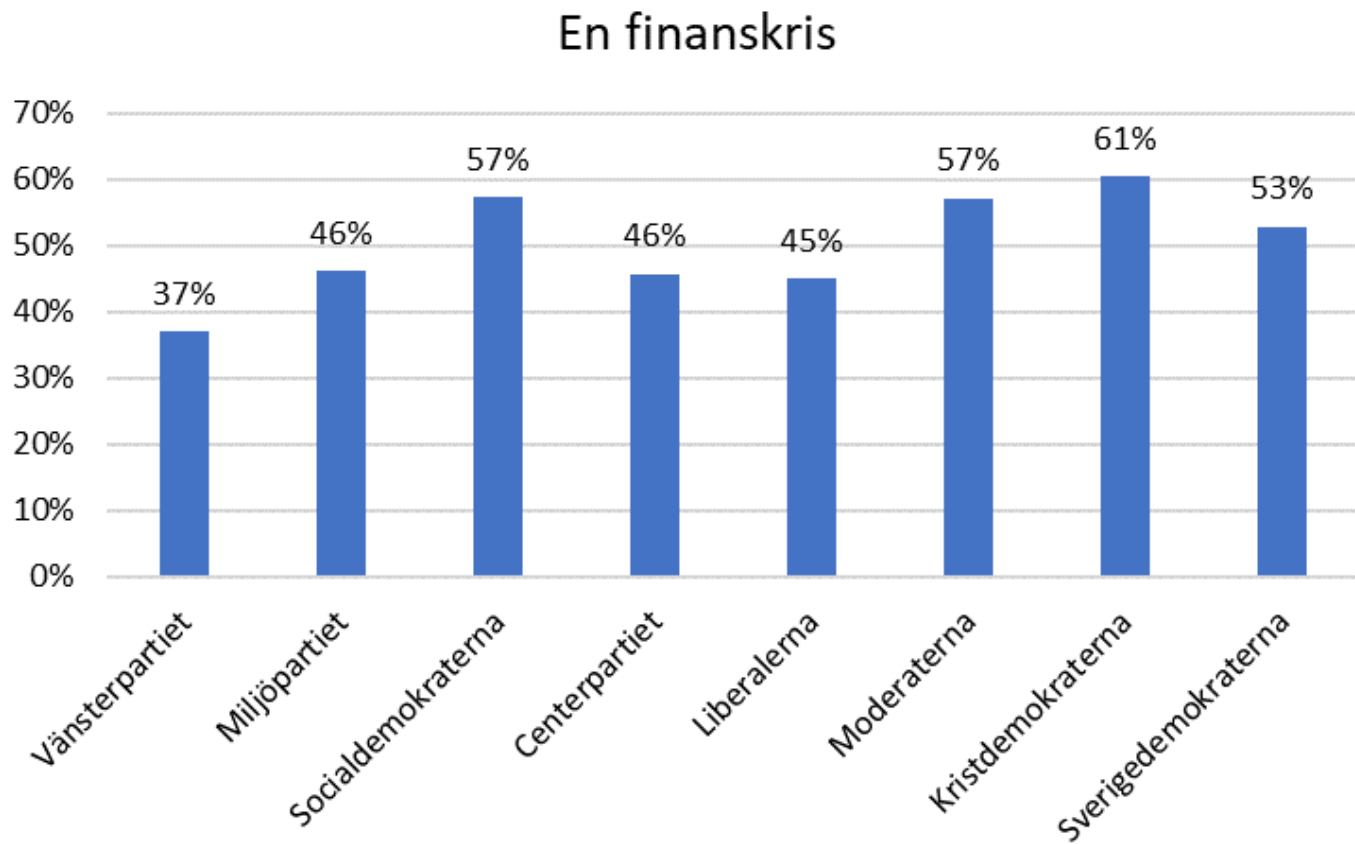
En klimat- och miljökris	
Kön (man)**	-
Ålder (äldre)	(-)
Utbildning (hög)	(-)
Inkomst (hög)*	-
Storstad (ja)	(+)
Uppväxt (Utomlands)	(-)
Höger-vänster (höger)**	-

En klimat- och miljökris

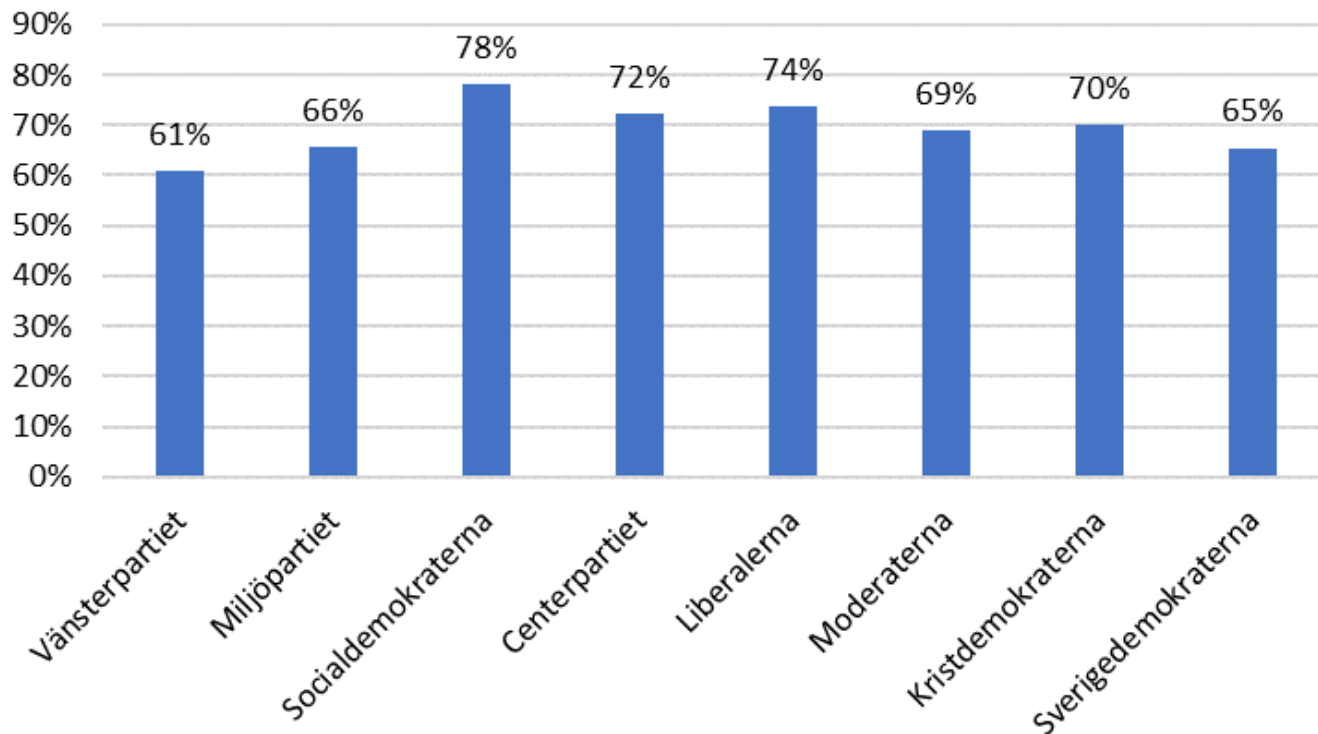
Demokratin ska tillfälligt kunna begränsas för att hantera...

En finanskris	
Kön (man)*	-
Ålder (äldre)*	+
Utbildning (hög)***	-
Inkomst (hög)	(-)
Storstad (ja)	(-)
Uppväxt (Utomlands)	(-)
Höger-vänster (höger)	(+)

Demokratin ska tillfälligt kunna begränsas för att hantera...

En pandemi

En pandemi

Kön (man) (-)

Ålder (äldre)*** (+)

Utbildning (hög) (-)

Inkomst (hög) (-)

Storstad (ja) (+)

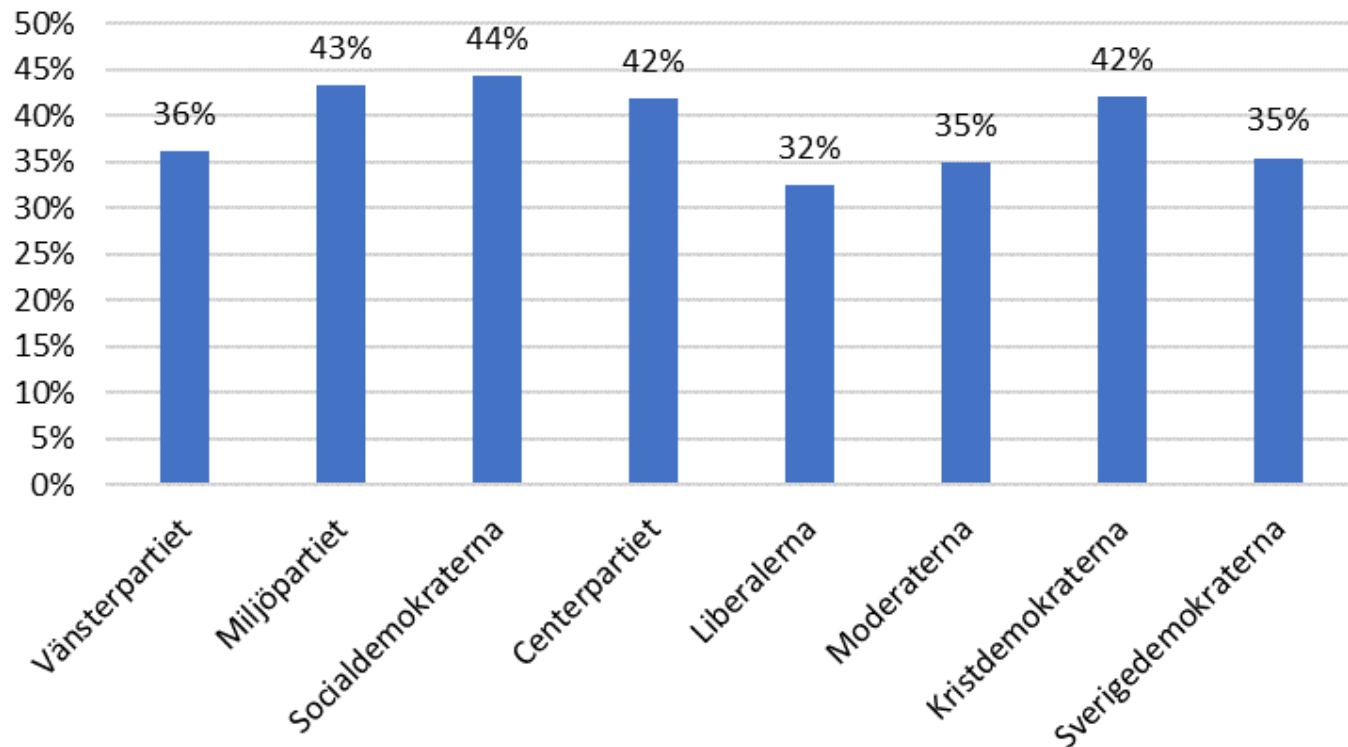
Uppväxt (Utomlands) (-)

Höger-vänster (höger) (-)

Demokratin ska tillfälligt kunna begränsas för att hantera...

Könsdiskriminering	
Kön (man)***	-
Ålder (äldre)	(-)
Utbildning (hög)***	-
Inkomst (hög)**	-
Storstad (ja)	(+)
Uppväxt (Utomlands)	(+)
Höger-vänster (höger)*	-

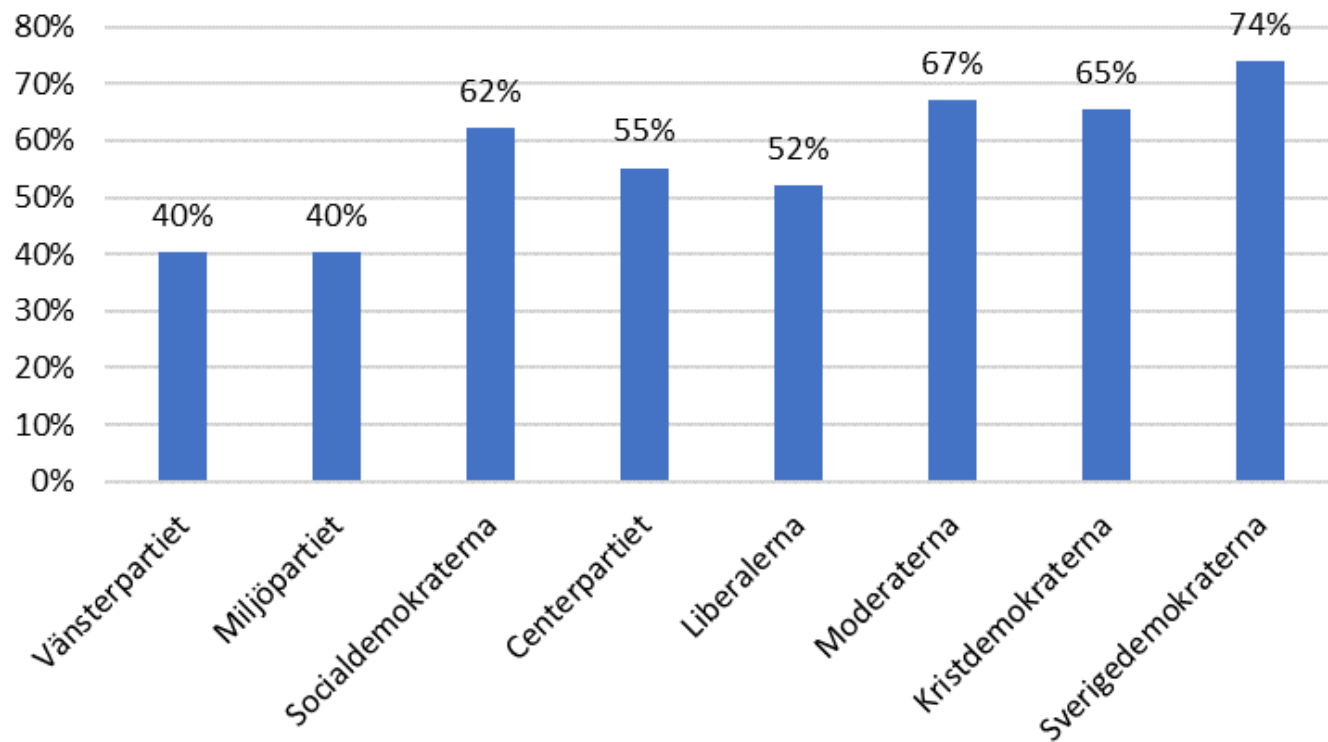
Könsdiskriminering

Demokratin ska tillfälligt kunna begränsas för att hantera...

Grov brottslighet	
Kön (man)***	-
Ålder (äldre)***	+
Utbildning (hög)***	-
Inkomst (hög)	(-)
Storstad (ja)	(-)
Uppväxt (Utomlands)	(-)
Höger-vänster (höger)***	+

Grov brottslighet

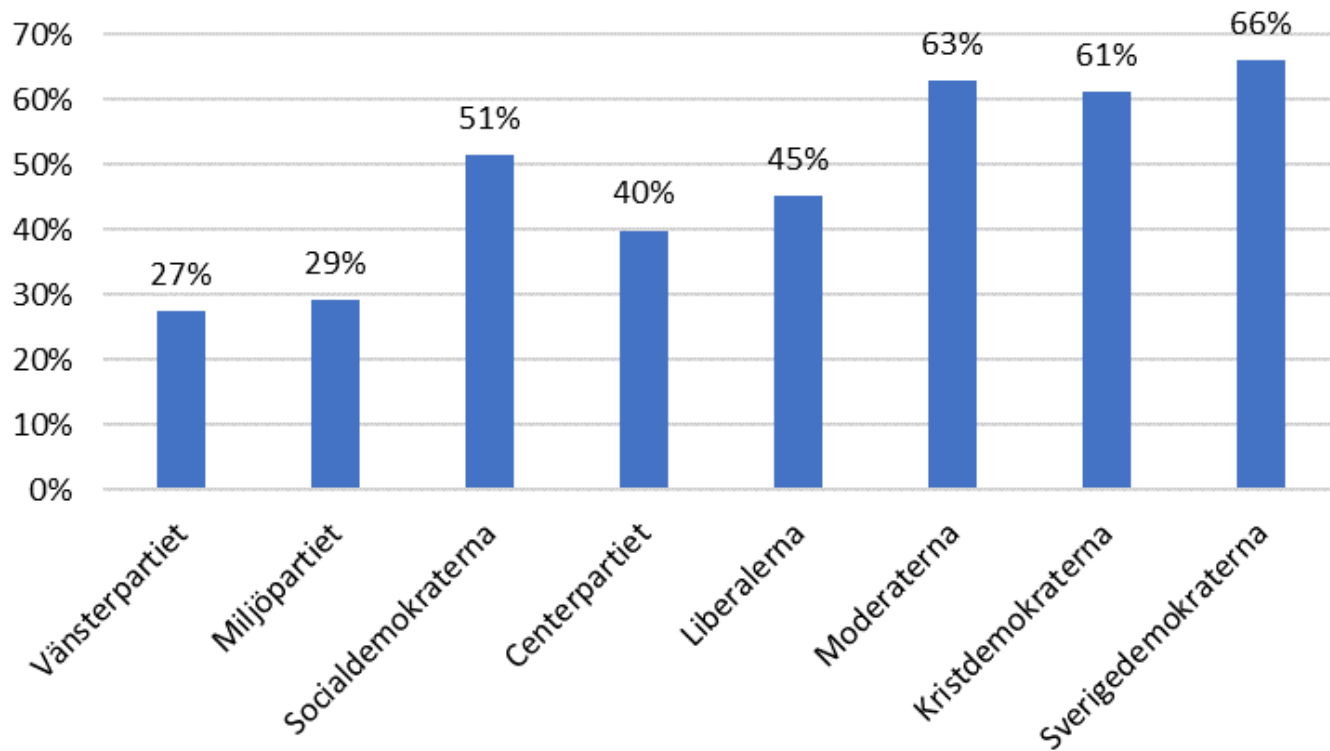

Demokratin ska tillfälligt kunna begränsas för att hantera...

Integrationsproblem

Kön (man)***	-
Ålder (äldre)**	+
Utbildning (hög)***	-
Inkomst (hög)	(-)
Storstad (ja)	(-)
Uppväxt (Utomlands)	(+)
Höger-vänster (höger)***	+

Integrationsproblem

Den kanske viktigaste slutsatsen:

- Att demokrati inte är en överideologi i Sverige

Kontakt:

- Sten Widmalm <sten.widmalm@statsvet.uu.se>, 0705-619609
- Thomas Persson <thomas.persson@statsvet.uu.se>, 0702-306183

Statsvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet